

Diarienummer 19/SN 0185

Synpunkter på promemoria om en ny modell för statsbidrag till vissa ideella organisationer inom brottsofferområdet (ds 2019:7) dnr A2019/00521/JÄM

Vi instämmer i förslaget som syftar till att rätt medel ska användas till rätt ändamål men vill lämna följande synpunkter.

Avsnitt 6.1.5 Förutsättningar för bidraget

Vi anser att villkoren för de organisationer som ska ha möjlighet att erhålla statsbidraget ska förtydligas ytterligare vad gäller "har antagit stadgar och är demokratiskt uppbyggd". Idag finns lokala bidragsberättigade organisationer som inte tar emot medlemmar i ett öppet förfarande utan där styrelsen väljer in de som de anser får bli medlemmar. Att exempelvis Roks har som krav att medlemmen ska vara tjej eller kvinna kan vara rimligt men kan ifrågasättas ur demokratisynpunkt. Att en lokal organisations styrelse ska kunna välja vilka tjejer/kvinnor som får bli medlemmar kan dock inte betraktas som en demokratiskt uppbyggd organisation. Det är heller inte rimligt att en anställd i en demokratiskt uppbyggd organisation även får vara styrelseledamot vilket är möjligt utifrån Roks och Unizons stadgar. Brottsofferjouren är dock tydlig med att detta inte är möjligt: "Styrelsen består av ordföranden och utöver denne minst två ledamöter. Endast medlem är valbar till föreningsstyrelsen, förtroendevalda revisorer eller valberedning. Anställd inom Brottsofferjouren eller innehavare av annan jämförbar position är ej valbar till något av nämnda förtroendeuppdrag." ¹ Sammanfattningsvis bör det förtydligas vad som kan förväntas avseende möjligheten att få bli medlem eller vara ledamot och samtidigt vara anställd eller arvoderad för uppdrag i en "demokratiskt uppbyggd" organisation.

¹ § 7 Stadgar med minimikrav för förening i Brottsofferjouren

6.1.8 Handläggning av bidragsärenden

Om ansökan

Innehållet

Här bör ställas krav på att organisationens stadgar och tillämpningen av stadgarna ska uppfylla kraven för en demokratiskt uppbyggd organisation.

6.2 Ekonomiska förutsättningar för ideella organisationer som driver skyddat boende

Aktören bör även få i uppdrag att undersöka om det över huvud taget är god hushållning med skattemedel att lämna statsbidrag till organisationer som bedriver angiven verksamhet. Aktören bör utreda frågan om det inte är mer kostnadseffektivt att statsbidragen i stället lämnas till kommunerna som har det lagstadgade ansvaret för stöd till brottsoffer.

Uppdraget till aktören bör bli tydligare avseende vad "skyddade boenden" innebär. Nuvarande definition i Socialstyrelsens termbank är inte rimlig. Frågan om vad "skyddat boende" innebär kan dock få en lösning genom förslagen i betänkandet om ett stärkt barnrättsperspektiv.

Kvinnojurer kallar vanliga lägenheter utan säkerhetsanordningar eller personal för "skyddade boenden". Ofta ligger lägenheterna på "hemlig" adress men inte alltid. Som anges i promemorian har efterfrågan på kvinnojournas lägenheter minskat. Det kan inte vara rimligt att lämna statsbidrag till kvinnojurer vars lägenheter står tomma samtidigt som många kommuner har bostadsbrist. Någon form av krav på att kvinnojournas lägenheter åtminstone innebär att inkomsterna för uthyrning av lägenheterna täcker dess kostnader torde vara rimligt för att erhålla statsbidrag. Aktören bör få i uppdrag att se över om krav bör ställas på organisationernas hushållning med ekonomin för att erhålla statsbidrag.

Aktören bör även få i uppdrag att utreda vad som kan anses som "jour", dvs. en definition av begreppet jour i brottsstödssammanhang. Idag har få kvinnojurer jour i den bemärkelsen att de kan nå utanför kontorstid eller under semestertid. De flesta "jurer" har öppet och svarar i telefon endast dagtid och eventuellt några timmar kvällstid en eller ett par gånger i veckan. Kanske ska begreppen "kvinnojoursorganisation" och "kvinnostödsorganisation" samt "brottsofferjour" och andra brottsofferstödsorganisationer definieras för att ge en korrekt bild av vad för typ av organisation det faktiskt är.